यशवंत पंचायत राज अभियान तथा पंचायत सबलीकरण व उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजना राज्यातील अत्युत्कृष्ट जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या व ग्रामपंचायतींना विभागस्तरावर व राज्यस्तरावर पुरस्कार देणेबाबत तसेच मूल्यमापनात मिळविलेल्या गुणांनुसार त्यांची प्रतवारी निश्चित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय क्रमांक : झेडपीए २०११/७९६/प्र.क्र.९८/परा-१ मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२. दिनांक : ९ मार्च, २०१२.

<u>वाचा</u>: १) शासन निर्णय क्रमांक : झेडपीए २०११/७९६/.क्र.९८/पंरा - १, दिनांक ७ सप्टेंबर, २०११.

- २) शासन परिपत्रक क्रमांक : झंडपीए २०११/७९६/.क्र.९८/पंरा १, दिनांक १२ डिसेंबर, २०११.
- १) शासनं निर्णय क्रमांक : झेडपीए २०११/७९६/.क्र.९८/पंरा १, दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०१२.

शासन निर्णय :

ग्रामीण महाराष्ट्राच्या विकासामध्ये पंचायत राज संस्थांचे योगदान मोठे आहे. राज्यामधील विकासाच्या प्रमुख योजना पंचायत राज संस्थांमार्फत राबिविल्या जातात. तेव्हा पंचायत राज संस्थांना त्यांनी केलेल्या कामानुसार प्रोत्साहित करुन त्यांची कार्यक्षमता वाढिविणे व त्यांच्यामध्ये उत्कृष्ट कामांची स्पर्धा निर्माण करणे आवश्यक आहे. यासाठी व्यवस्थापन व विकास कार्यात अत्युत्कृष्ट काम करणाऱ्या जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या च ग्रामपंचायतींसाठी सन २००५-२००६ या आर्थिक वर्षापासून विभागस्तर व राज्यस्तरावर "यशवंत पंचायत राज अभियान" ही अभिनव पुरस्कार योजना सुरु करण्यात आलेली आहे. तर सन २०११-१२ पासून पंचायत राज मंत्रालय, भारत सरकार यांनी पंचायत राज व्यवस्थेच्या, सक्षमीकरणासाठी काम करणाऱ्या राज्यांना तसेच राज्यातील पंचायत राज संस्थांना प्रोत्साहन देण्यासाठी " पंचायत सबलीकरण व उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजना" (PEAIS) सुरु केली आहे. राज्य पुरस्कृत "यशवंत पंचायत राज अभियान" व केंद्र पुरस्कृत "पंचायत सबलीकरण व उत्तरदायित्व प्रोत्साहन योजना" ह्या दोन्ही योजना एकत्रितपणे राबिवण्यात येत आहेत.

- २. प्रशासन व विकास कार्यात उत्कृष्ट काम करणाऱ्या जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्या व ग्रामपंचायती या पंचायत राज संस्थांनी मागील आर्थिक वर्षामध्ये केलेल्या कामाचे मूल्यमापन विचारात घेऊन विभागस्तर व राज्यस्तर अशा दोन स्तरावर यशवंत पंचायत राज अभियान पुरस्कार देण्यात येतात. पंचायत राज संस्थांचे मुल्यमापन करण्यासाठी प्रत्येकी १०० गुणांसाठी स्वतंत्र प्रश्नावली तयार करण्यात आली आहे. "यशवंत पंचायत राज अभियान" या पुरस्कारासाठी पंचायत राज संस्थांची निवड तालुकास्तर, जिल्हास्तर व विभागस्तरावर स्थापन करण्यात आलेल्या समित्यांनी संबंधित पंचायत राज संस्थांची प्रत्यक्षदर्शी तपासणी करुन पाठिवलेल्या अहवालाच्या आधारे राज्यस्तरीय पारितोषिक निवड सीमतीकडून करण्यात येते.
- ३. तालुकास्तरीय पारितोषिक निवड सिमतीने तालुंक्यातील ग्रामपंचायतींचे, जिल्हा स्तरीय पारितोषिक निवड सिमतीने पंचायत सिमत्यांचे व विभागीय पारितोषिक निवड सिमतीने जिल्हा परिषदांचे कामकाज व प्रगती यांचे विहित पध्दतीने मूल्यांकन करुन राज्यस्तरीय पारितोषिक निवड सिमतीस पाठिवलेल्या

अहवालावरुन ग्रामपंचायतीः पंचायतं समित्या व जिल्हा पश्चिदा यांची त्यांना मिळालेल्या गुणांनुसार खालील प्रमाणे प्रतवारी क्रिक्यांची शासमाने निर्णय घेतला आहे.

गुण	श्रेर्ण
१) ७५ पेक्षा अधिक गुण	अर न
२) ६० ते ७५ गुण	31
३) ५० ते ६० पेक्षा कमी गुण	ब
४) ५० पेक्षा कमी गुण	क

प्रतवारीमुळे पंचायत राज संस्थांना आपण कोणत्या प्रतवारीमध्ये आहोत हे समजेल तसेच पुढीलवर्षी प्रतवारीमध्ये प्रगतीसाठी पंचायत राज संस्थांनी प्रयत्न करावेत.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक 2012030909304 83 4 8 001 असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(डॉ.मल्लीनाथ कलशेट्टी) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति.

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा. उप मुख्यमंत्री याचे सचिव
- ४) मा. मंत्री (ग्रा.वि.) यांचे खाजगी सचिव.
- ५) मा. राज्यमंत्री (ग्रा.वि.) यांचे खाजगी सचिव.
- ६) माः अध्यक्ष, जिल्हा परिषद (सर्व)
- ७) मा. विधानसभा/ मा. विधानपरिषद सदस्य (सर्व)
- ८) मा प्रधान सचिव (जलसंधारण).
- ९) 💎 मा सचिव (ग्राम विकास व पंचायत राज).
- १०) विभागीय आयुक्त (सर्व).
- ११) उप सचिव (पाणी पुरवठा व स्वच्छता).
- १२) उप सचिव (स्व.ग्रा.स्व.रो.यो.)
- १३) उप सचिव (माहिती व तंत्रज्ञान), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व).
- १५) निवड नस्ती, कार्यासन क्र.पंरा-१, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.